

NÆRHEDS- OG GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

25. februar 2011

Europa-Kommissionens grønbog om modernisering af EU's politik for offentlige indkøb – KOM(2011) 15 endelig af 27. januar 2011

Resumé

Europa-Kommissionen offentliggjorde den 27. januar 2011 "Grønbog om modernisering af EU's politik for offentlige indkøb: Mod et mere effektivt europæisk marked for offentlige indkøb". Kommissionen stiller i grønbogen 114 spørgsmål til medlemsstaterne om, hvordan EU-reglerne om offentlige indkøb kan forenkles og moderniseres for at gøre tildelingen af kontrakter mere smidig og muliggøre en bedre brug af offentlige kontrakter til støtte for andre politikker.

Det fremgår af grønbogen, at Kommissionen i løbet af foråret modtager resultaterne af en række empiriske undersøgelser af den aktuelle lovgivning om offentlige indkøb (foretaget af selvstændige konsulentvirksomheder). Sammen med disse resultater vil medlemsstaternes og de øvrige interessenters bidrag til grønbogen indgå i overvejelser om den kommende reform af EU's regler om offentlige indkøb, der forventes i form af et lovgivningsforslag i starten af 2012.

Kommissionen har sendt grønbogen i offentlig høring med frist for bemærkninger den 18. april 2011.

1. Baggrund og indhold

Kommissionen offentliggjorde den 27. januar 2011 "Grønbog om modernisering af EU's politik for offentlige indkøb: Mod et mere effektivt europæisk marked for offentlige indkøb". Grønbogen skal udgøre oplæg til drøftelse blandt medlemsstaterne om, hvordan EU-reglerne om offentlige indkøb kan forenkles og moderniseres for at gøre tildelingen af kontrakter mere smidig og muliggøre en bedre brug af offentlige kontrakter til støtte for andre politikker.

Grønbogens del 1 gennemgår de lovgivningsmæssige rammer for offentlige indkøb og lægger op til en drøftelse af, om de helt grundlæggende begreber skal omdefineres for at sikre bedre juridisk sikkerhed. Blandt de grundlæggende begreber, der kunne omdefineres, findes selve anvendelsesområdet for udbudsdirektivet. Kommissionen spørger således, om an-

vendelsesområdet for direktiverne om offentlige indkøb skal indskrænkes til rene indkøbsaktiviteter.

Kommissionen spørger også medlemsstaterne, om den nuværende struktur med opdeling i bygge- og anlæg, vare- og tjenesteydelseskontrakter skal forenkles i stil med WTO-aftalen¹, der kun skelner mellem vareindkøb og tjenesteydelseskontrakter, idet bygge- og anlæg betragtes som en tjenesteydelse. Herudover spørger Kommissionen, om sondringen mellem A og B-tjenesteydelser bør fjernes, og om tærskelværdierne for direktivernes anvendelsesområde bør hæves.

Del 2 og 3 fokuserer på målet om mere effektive indkøb. Kommissionen fokuserer blandt andet på, om procedurerne i de gældende direktiver bør ændres, og hvordan udbudsreglerne bedre kan tage højde for små og mellemstore virksomheders behov.

I del 2 spørger Kommissionen blandt andet, om detaljeringsniveauet i udbudsreglerne er hensigtsmæssigt, eller om det skal være enten højere eller lavere. Derudover spørger Kommissionen til, hvordan procedurerne i direktiverne kan lette den administrative byrde for alle parter, og om medlemsstaterne kan forestille sig helt nye typer af procedurer, som kan øge omkostningseffektiviteten af offentlige indkøbsprocedurer.

Kommissionen spørger også om medlemsstaterne støtter flere forhandlinger i offentlige indkøbsprocedurer, og hvordan risikoen for misbrug og forskelsbehandling i så fald minimeres. Der spørges også, om en forenklet procedure for standardvarer, der karakteriseres ved at pris, kvalitet og betingelser fastlægges på markedet, med fordel kan indføres.

Herudover spørger Kommissionen om medlemsstaterne støtter en mere fleksibel proces, hvor rækkefølgen for undersøgelsen af udvælgelses- og tildelingskriterier kan vælges frit, og om det i tildelingsfasen bør tillades ordregivere at tage højde for kriterier, der vedrører tilbudsgiveren selv.

Medlemsstaterne spørges også, om udbudsdirektivet udtrykkeligt skal tillade, at der tages højde for tidligere erfaring hos en eller flere tilbudsgivere og hvilke beskyttelsesforanstaltninger, der i så fald er nødvendige for at forebygge forskelsbehandling.

Der spørges også til, om udbudsreglerne er passende i forhold til små ordregivende myndigheders behov, eller om der er behov for en forenklet procedure for relativt små kontrakttildelinger fra lokale og regionale myndigheder.

I del 3 fokuserer Kommissionen på, om udbudsreglerne er SMV-venlige. Der spørges blandt andet til, om Kommissionens kodeks for god praksis

¹ The Agreement on Government Procurement (GPA).

skal gøres obligatorisk for ordregivere, og hvordan de administrative byrder kan lettes for SMV'er, eksempelvis ved at det kun er udvalgte kandidater eller den valgte tilbudsgiver, der skal indsende og verificere dokumentation.

Kommissionen fokuserer også på sikringen af en retfærdig og effektiv konkurrence. Der spørges derfor ind til, hvordan tilbudsgivere fra andre medlemsstater tilskyndes til at deltage i offentlige udbud, om den gensidige anerkendelse af attester skal forbedres, hvilke instrumenter reglerne om offentlige indkøb kan omfatte for at forebygge forekomsten af dominerende leverandører, samt hvordan ordregivende myndigheder kan beskyttes bedre mod dominerende leverandørers magt.

Del 4 fokuserer på målet om bedre muligheder for anvendelse af offentlige kontrakter til støtte for fælles samfundsmæssige mål som eksempelvis miljøbeskyttelse, innovation og social inddragelse. Kommissionen spørger blandt andet, om det er hensigtsmæssigt at begrænse ordregivernes mulighed for at bruge eller alternativt helt afskaffe pris som delkriterium for visse kontrakttyper eller sektorer for at forfølge andre politikmål. Kommissionen spørger også, om det vil være hensigtsmæssigt helt at fjerne betingelsen om, at de ordregivende myndigheders krav til miljøhensyn mv. skal være knyttet til kontraktens genstand, og om der skal stilles krav på EU-plan til, hvad der skal købes med henblik på at opnå andre politikmål.

Del 5 fokuserer på forebyggelse og bekæmpelse af korruption og favorisering. Kommissionen spørger blandt andet medlemsstaterne, om der er behov for at indføre en fælles EU-definition af interessekonflikter i forbindelse med offentlige indkøb, og om der er behov for beskyttelsesforanstaltninger på EU-plan for at forebygge, identificere og løse situationer med interessekonflikter effektivt.

Del 6 fokuserer på, hvordan europæiske virksomheder styrker deres adgang til tredjelandes markeder. Kommissionen spørger blandt andet om medlemsstaternes holdning til forsyningsvirksomhedsdirektivets regler, om ordregivernes muligheder for at afvise tilbud, der indeholder varer fra tredjelande, om disse regler bør forbedres yderligere, samt om hvilke mekanismer man kan indføre for at opnå en bedre symmetri i adgangen til markederne for offentlige indkøb.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet holdning foreligger endnu ikke.

3. Nærhedsprincippet

Overvejelser om nærhedsprincippet er ikke relevant, idet grønbogen ikke indeholder konkrete initiativforslag, men blot stiller åbne spørgsmål til medlemsstaterne.

4. Gældende dansk ret

Gældende dansk ret er lov om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af bygge- og anlægskontrakter og indkøb m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 600 af 30. juni 1992, som ændret ved § 16 i lov nr. 415 af 31. maj 2000. Med hjemmel i lovgivningen er udstedt bekendtgørelse om fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige vareindkøbskontrakter, offentlige tjenesteydelsesktrakter og offentlige bygge- og anlægskontrakter, jf. BEK nr. 937 af 16/09/2004, og bekendtgørelse om fremgangsmåderne ved indgåelse af kontrakter inden for vand- og energiforsyning, transport samt posttjenester, jf. BEK nr. 936 af 16/09-2004.

5. Høring

Grønbogen er sendt i høring i specialudvalget for vækst og konkurrenceevne. Der vil blive fremsendt et supplerende notat om resultatet af høringen.

6. Andre landes holdninger

Der er ikke på nuværende tidspunkt kendskab til andre landes holdninger til grønbogen.

7. Foreløbig dansk holdning

Det er den danske regerings foreløbige holdning, at et centralt element i forhold til modernisering af de europæiske regler for offentlige indkøb er, at udbudsprocessen forenkles og smidiggøres.

Offentlige indkøb skal foretages bedst og billigst muligt, hvilket blandt andet bør sikres gennem enkle, fleksible og effektive indkøbsprocedurer, der sikrer en høj grad af konkurrence mellem de offentlige ordregiveres leverandører samtidig med, at der på relevante områder er mulighed for at købe innovative produkter og tjenesteydelser.

Det er endvidere den danske regerings foreløbige holdning, at udbudsreglerne skal bevare deres karakter af procesregler. Udbudsreglerne skal således som hidtil fastlægge rammerne for, hvordan konkurrenceudsættelse og indkøb formelt skal ske. Udbudsreglerne skal derimod ikke indeholde krav om, hvad offentlige myndigheder skal indkøbe, herunder specifikke krav om varetagelse af særlige politiske hensyn.

Den danske regering er positiv over for, at der fortsat skal være mulighed for at inddrage hensyn til innovation, miljøbeskyttelse og social ansvarlighed i forbindelse med offentlige indkøb.

8. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Grønbogen har ikke statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

Gældende dansk ret vurderes ikke at blive påvirket af grønbogen, idet denne ikke indeholder initiativforslag, men blot stiller åbne spørgsmål til medlemsstaterne med henblik på at modtage forslag til, hvordan udbudsreglerne bør moderniseres.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Grønbogen har ikke samfundsøkonomiske konsekvenser.

10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Grønbogen har ikke administrative konsekvenser for erhvervslivet.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.